

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 listopada 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zobowiązał T. K. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 lutego 2014 r. do 28 lutego 2014 r. w kwocie 698,17 zł oraz od 1 kwietnia 2014 r. do 30 kwietnia 2014 r. w kwocie 709,34 zł w łącznej kwocie 1407,51 zł z tytułu renty socjalnej.

/decyzja – k. 91 – 92 akt ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji złożył T. K. w dniu 20 stycznia 2016 r. i wniósł o uchylenie lub zmianę zaskarżonej decyzji. W uzasadnieniu wskazał, że w lutym 2014 r. otrzymał stypendium stażowe z opóźnieniem za dwa miesiące tj. za grudzień 2013 r. i za styczeń 2014 r. Zaś w kwietniu 2014 r. organ rentowy błędnie uznał, że ubezpieczony przekroczył przychód przez błędne odczytanie zaświadczenia od pracodawcy. Z zaświadczenie bowiem wynika, że od kwietnia 2014 r. po odbyciu stażu wnioskodawca był zatrudniony i wynagrodzenie za kwiecień otrzymał 10 następnego miesiąca czyli w maju 2014 r.

/odwołanie – k. 2 – 3/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 9/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 11 lutego 2005 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonemu T. K. rentę socjalną od 1 lutego 2005 r. na stałe. Organ rentowy przyznając ubezpieczonemu rentę i w każdej następnej decyzji pouczył ubezpieczonego o treści art. 10 ust. 6 ustawy o rencie socjalnej i konieczności powiadomienia organu rentowego o wszelkich okolicznościach mających wpływ na prawo do renty.

/decyzja – k. 7 – 8 akt ZUS, pouczenie – k. 7 – 8 akt ZUS/

Wnioskodawca do 30 kwietnia 2014 r. odbywał staż w ramach projektu „A Oni? – aktywizacja osób niepełnosprawnych ruchowo” realizowanego przez Fundację (...) w Ł. i uzyskał następujące stypendium stażowe:

1. za grudzień 2013 r. – stypendium nie wypłacono w grudniu 2013 r.,
2. za styczeń 2014 r. – stypendium nie wypłacono w styczniu 2014 r.,
3. w lutym 2014 r.:
 - wypłacono w dniu 3 lutego 2014 r. stypendium za grudzień 2013 r. w kwocie 1525,38 zł,
 - wypłacono w dniu 12 lutego 2014 r. stypendium za styczeń 2014 r. w kwocie 1525,38 zł,
4. w marcu 2014 r. wypłacono w dniu 10 marca 2014 r. stypendium za luty 2014 r. w kwocie 1525,38 zł,
5. w kwietniu 2014 r. wypłacono w dniu 10 kwietnia 2014 r. stypendium za marzec 2014 r. w kwocie 1525,38 zł.

/zaświadczenie – k. 7/

Ubezpieczony w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 31 marca 2015 r. był zatrudniony w (...) Twój Zarządca w Ł. i z tego tytułu w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 31 grudnia 2014 r. osiągnął następujący przychód:

- w kwietniu 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto,

- w maju 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto,
- w czerwcu 2014 r. – 1662,66 zł brutto – 1182,41 zł netto,
- w lipcu 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto,
- w sierpniu 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto,
- we wrześniu 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto,
- w październiku 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto,
- w listopadzie 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto,
- w grudniu 2014 r. – 1680 zł brutto – 1191,20 zł netto.

Przychód wyniósł 15071,95 zł brutto, 10712,01 zł netto.

Wynagrodzenie ubezpieczonego było wypłacane do dnia 10 następnego miesiąca. Wynagrodzenie za miesiąc grudzień w wysokości 1191,20 zł wypłacono w dniu 10 stycznia 2015 r.

/zaświadczenie – k. 8, k. 87 – 88 akt ZUS/

Wynagrodzenie za kwiecień 2014 r. ubezpieczony otrzymał 12 maja 2014 r.

/wyciąg bankowy – k. 6/

Ubezpieczony w w/w miesiącu lutym 2014 r. uzyskał przychód (1525,38 zł x 2) przekraczający 70% przeciętego wynagrodzenia w 2014 r.

/zaświadczenie – k. 7, poświadczenie dla celów emerytalno – rentowych – k. 77/78 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 27 listopada 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. zobowiązał T. K. do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za okres od 1 lutego 2014 r. do 28 lutego 2014 r. w kwocie 698,17 zł oraz od 1 kwietnia 2014 r. do 30 kwietnia 2014 r. w kwocie 709,34 zł w łącznej kwocie 1407,51 zł z tytułu renty socjalnej.

/decyzja – k. 91 – 92 akt ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS, aktach osobowych. Zgromadzonym dowodom Sąd dał wiarę, ich treść wzajemnie się uzupełnia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Stan faktyczny sprawy jest pomiędzy stronami bezsporny. Wnioskodawca przyznał bowiem, że w 2014 r. do kwietnia 2014 r. odbywał staż i pobierał stypendium stażowe, zaś od 1 kwietnia 2014 r. był zatrudniony w (...) Twój Zarządca w G. i osiągał dochody oraz pobierał rentę socjalną.

Wnioskodawca podnosił jedynie w odwołaniu od decyzji, że w lutym 2014 r. otrzymał stypendium stażowe z opóźnieniem za dwa miesiące tj. za grudzień 2013 r. i za styczeń 2014 r. podał także, że w kwietniu 2014 r. organ rentowy błędnie uznał, że przekroczył on przychód przez niewłaściwe odczytanie zaświadczenia od pracodawcy. Z zaświadczenia bowiem wynika, że od 1 kwietnia 2014 r. był zatrudniony w (...) Twój Zarządca w G., zaś wynagrodzenie za kwiecień otrzymał 10 dnia następnego miesiąca czyli 10 maja 2014 r.

Zgodnie z Komunikatem Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 listopada 2014 r. w sprawie granicznych kwot przychodu dla 2014 r. stosowanych przy zawieszaniu albo zmniejszaniu emerytur i rent (M.P. z 2014 r., poz. 1128.), kwoty graniczne przychodu dla 2014 r. wynoszą odpowiednio:

- 31822,80 zł - co stanowi sumę kwot przychodu odpowiadających 70 % przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w wysokości:

- 2556,20 zł - od 1 stycznia 2014 r. do 28 lutego 2014 r.,

- 2676,40 zł - od 1 marca 2014 r. do 31 maja 2014 r.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 982 ze zm.), prawo do renty socjalnej zawiesza się w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego.

W myśl ust. 2 art. 10, za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 1, uważa się zatrudnienie, służbę, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie działalności pozarolniczej.

Zgodnie z ust. 4 art. 10, za przychód, o którym mowa w ust. 1, uważa się również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

Stosownie do treści ust. 5, prawo do renty socjalnej ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu innego niż wymieniony w ust. 1-4, zaliczonego do źródeł przychodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1 i 2, lub osiągnięcia przychodów z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, opodatkowanych na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Zgodnie z treścią ust. 6 art. 10, prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody, o których mowa w ust. 1-5a, w łącznej kwocie wyższej niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych.

Stosownie do treści ust. 7 art. 10, osoba pobierająca rentę socjalną lub jej przedstawiciel ustawowy są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ wypłacający rentę socjalną o osiągnięciu przychodu w kwocie powodującej zawieszenie prawa do renty socjalnej. Powiadomienie następuje w formie pisemnego oświadczenia. W przypadku gdy składki na ubezpieczenia społeczne są odprowadzane przez płatnika składek, osoba pobierająca rentę socjalną jest obowiązana do przedstawienia zaświadczenia albo oświadczenia określającego kwotę przychodu.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że ubezpieczony w w/w miesiącu lutym 2014 r. osiągnął przychody z tytułu stypendium przekraczające 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych. Uzyskał tytułem stypendium kwotę (1528,38 zł x 2).

Nie ma racji wnioskodawca twierdząc, że otrzymane przez niego w spornym miesiącu lutym 2014 r. kwoty stypendium nie powinny powodować zawieszenia renty, gdyż wypłacono mu je za wcześniejsze miesiące tj. za grudzień 2013 r. i styczeń 2014 r.

Zgodnie z treścią w/w przepisu art. 10 ust. 1 i ust. 2 wszelkie przychody uzyskane z zatrudnienia stanowią przychody, które są brane pod uwagę przy ustaleniach czy uzyskany przychód nie przekroczył 70% przeciętnego miesięcznego

wynagrodzenia. Dlatego też wyliczenia dokonane przez organ rentowy są prawidłowe i brak jest podstaw do ich kwestionowania.

Zgodnie z dyspozycją art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) w zw. z art. 15 ustawy o rencie socjalnej, osoba, która nienależnie pobierała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu, przy czym za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust 1 uważa się:

1. świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności ustania lub zawieszenia prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
2. świadczenia przyznane lub wypłacane na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia. Ponadto za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust 1 uważa się również świadczenia wypłacone w przyczyn niezależnych od organu rentowego osobie innej niż wskazana w decyzji tego organu.

Natomiast według ust. 4 nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń za okres dłuższym niż 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenie zawiadomiła organ rentowy o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części a mimo to świadczenia były jej nadal wypłacane, w pozostałych zaś wypadkach – za okres dłuższy niż 3 lata z zastrzeżeniem ust. 5.

Na mocy art. 84 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego

A zatem podstawą uznania świadczenia za nienależne jest zaistnienie okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenia prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania. Chodzi tu o okoliczności, które nie istniały w chwili przyznania świadczenia, natomiast powstały w czasie jego pobierania.

W świetle cytowanych przepisów oraz na tle ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd, decyzja organu rentowego zobowiązująca skarżącego do zwrotu nienależnie pobranej renty socjalnej za miesiąc luty 2014 r. w kwocie 698,17 zł jest całkowicie zasadna. Fakt pobrania nienależnego świadczenia, po dokonaniu prawidłowego wyliczenia przez organ rentowy, wydaje się nie budzić żadnych wątpliwości.

Przepis art. 138 ust. 2 pkt 1 wyżej cytowanej ustawy uzależnia zwrot uznanego za nienależnie wypłacone świadczenie od prawidłowego pouczenia o skutkach pobierania świadczenia bez podstawy prawnej. Skarżący został o powyższym pouczony szczegółowo, w decyzji przyznającej mu prawo do renty socjalnej.

W związku z powyższym brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do uwzględnienia odwołania skarżącego w tym zakresie.

Zaś jeśli chodzi o zwrot nienależnie pobranej renty socjalnej za miesiąc kwiecień 2014 r. to zgodnie z zaświadczeniem pracodawcy (...) Twój Zarządca w Ł. oraz wyciągiem bankowym ubezpieczony otrzymał wynagrodzenie za miesiąc kwiecień 2014 r. w miesiącu maju 2014 r., gdyż u w/w pracodawcy wynagrodzenie za dany miesiąc jest płatne do 10 dnia następnego miesiąca. Oznacza to, że wnioskodawca w miesiącu kwietniu nie przekroczył kwoty granicznej wynoszącej 2676,40 zł.

Tym samym brak jest podstaw do żądania od wnioskodawcy zwrotu nienależnie pobranego świadczenia za miesiąc kwiecień 2014 r. w kwocie 709,34 zł.

W świetle tych okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 oraz §2 k.p.c., orzekł jak w sentencji

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu.

K.K.-W.